

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Kansallisten tuotehyväksyntöjen tilannekatsaus

RAKENNUSALAN STANDARDIT JA
EUROKOODIT 2017, 14.12.2017

Ylitarkastaja Mikko Koskela, Ympäristöministeriö

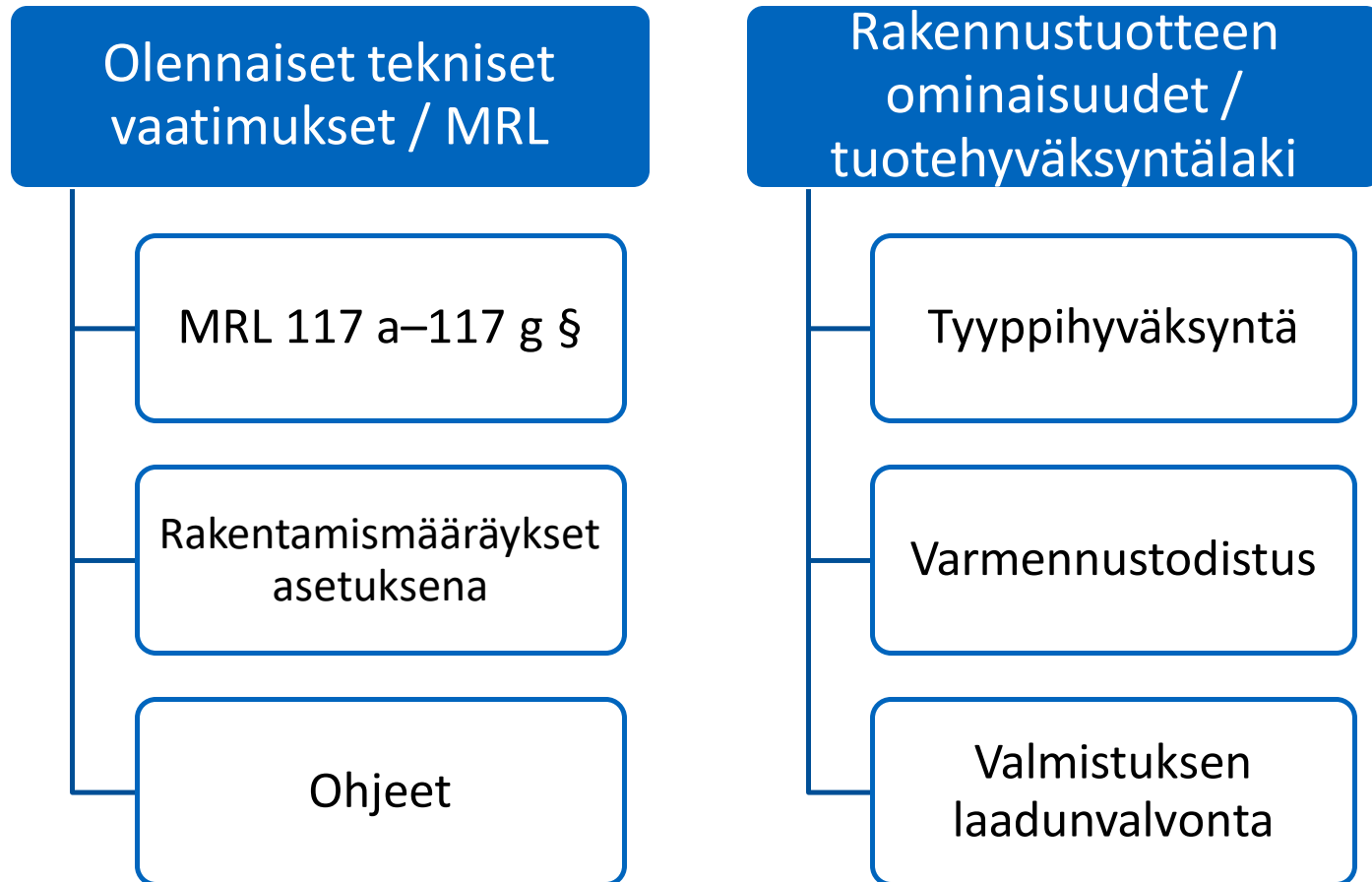
Lähtökohta rakennustuotteita koskevalle sääntelylle MRL 152 §:ssä

Maankäyttö- ja rakennuslain 152 §:n mukaan rakennustuotteen, joka on tarkoitettu käytettäväksi pysyvänä osana rakennuskohteessa, tulee olla turvallinen ja terveellinen sekä ominaisuuksiltaan sellainen, että rakennuskohde asianmukaisesti suunniteltuna ja rakennettuna täyttää maankäyttö- ja rakennuslaissa säädetyt **olennaiset tekniset vaatimukset** tavanomaisella kunnossapidolla taloudellisesti perustellun käyttöiän ajan.

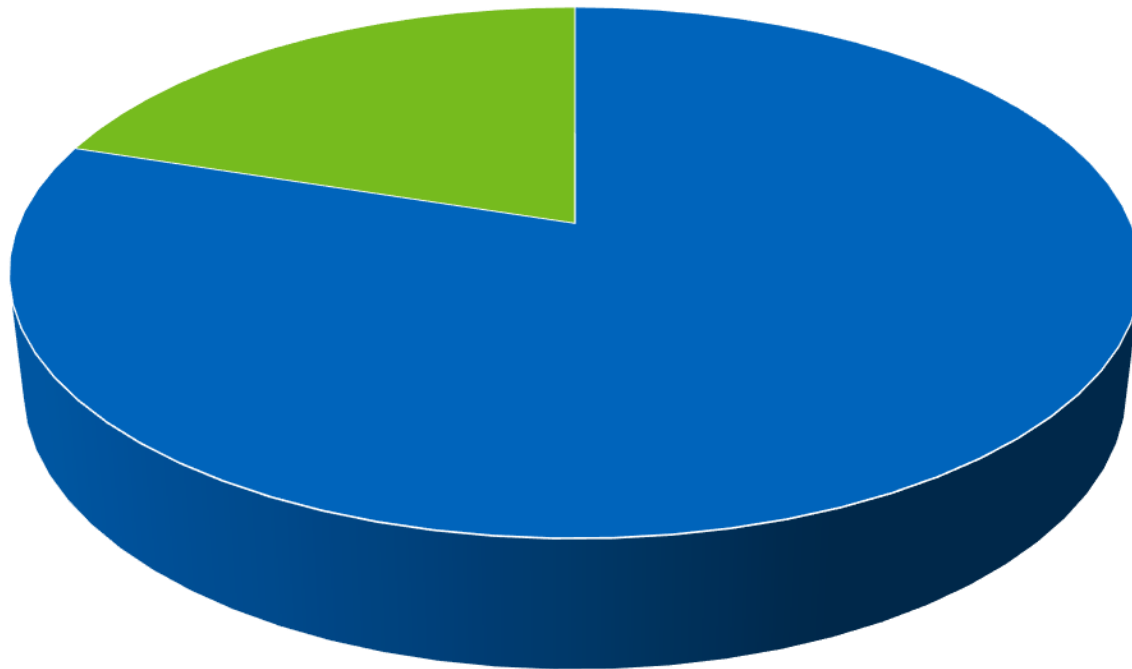
Olennaiset tekniset vaatimukset

- 117 a § Rakenteiden lujuus ja vakaus
- 117 b § Paloturvallisuus
- 117 c § Terveellisyys
- 117 d § Käyttöturvallisuus
- 117 e § Esteettömyys
- 117 f § Meluntorjunta ja ääniolosuhteet
- 117 g § Energiatehokkuus

Tuotehyväksyntälain menettelyillä todennetaan olennaisten teknisten vaatimusten täyttyminen

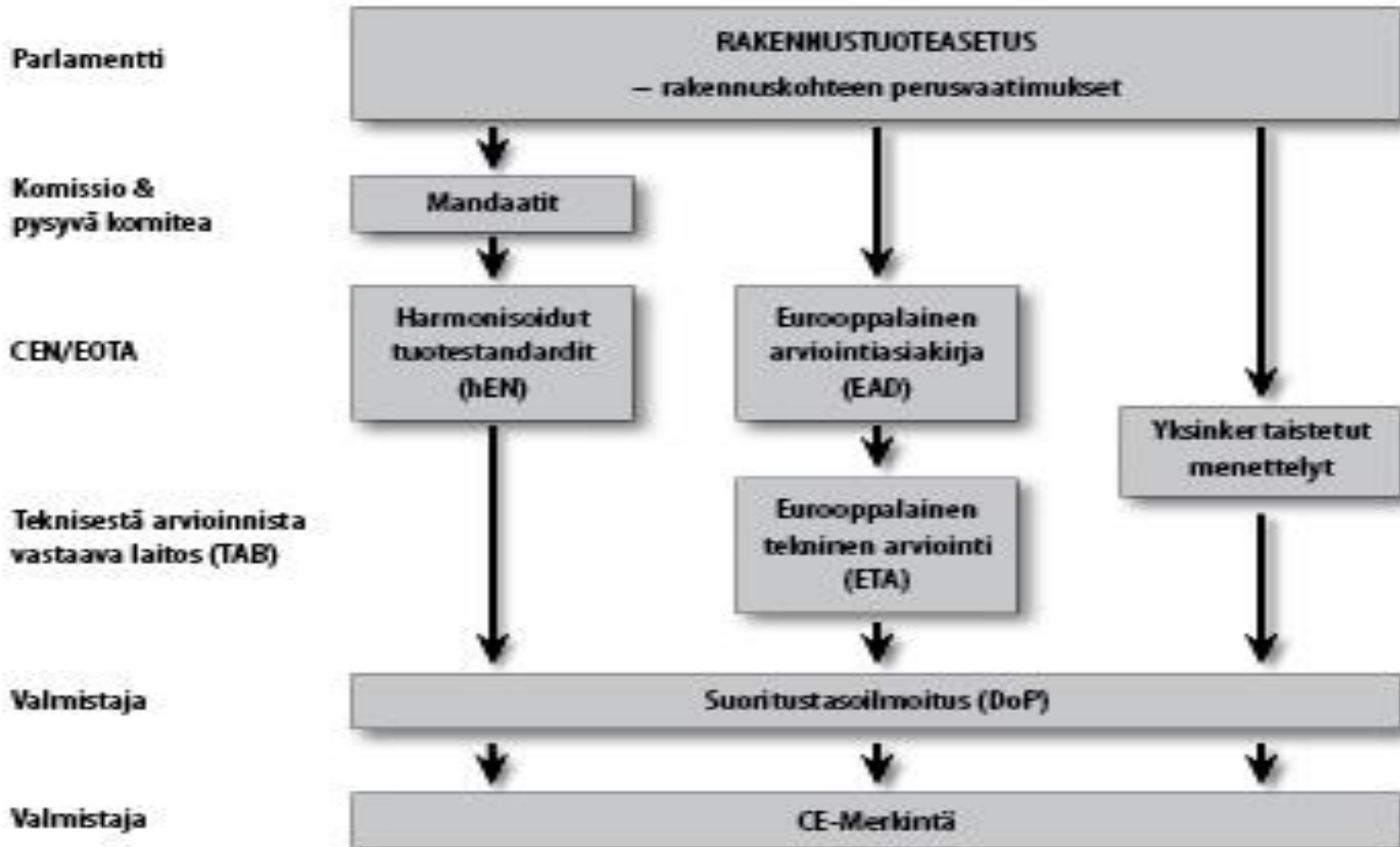

Rakennustuotteista noin 80 % kuuluu pakollisen CE-merkinnän soveltamisalaan

■ Rakennustuoteasetus (305/2011) ■ Tuotehyväksyntälaki (954/2012)

Rakennustuoteasetus ja kansallinen tuotehyväksyntä (1/2)

Rakennustuoteasetus ja kansallinen tuotehyväksyntä (2/2)

- Rakennustuoteasetus (305/2011) on sellaisenaan voimassa.
- Laki eräiden rakennustuotteiden tuotehyväksynnästä (945/2012) sisältää **vapaaehtoiset** kansalliset menettelyt rakennustuotteiden kelpoisuuden osoittamiseen silloin, kun tuotetta ei CE-merkitä rakennustuoteasetuksen mukaisesti.
- Tuotehyväksyntäasetuksessa (555/2013) täydennetään ja täsmennetään tuotehyväksyntälakia.
- Tärkeä huomata, että kansallisia menettelyjä ei voida soveltaa rakennustuoteasetuksen kanssa päällekkäin. **Mikäli tuote kuuluu hEN soveltamisalaan on rakennustuote CE-merkittävä**, eikä tällöin kansallista vapaaehtoista tuotehyväksyntää voida missään tilanteessa soveltaa.

Valmistajalle vapaaehtoiset kansalliset tuotehyväksyntävaihtoehdot

Tyyppihyväksyntä

Varmennustodistus

Valmistuksen laadunvalvonta

Tyyppihyväksyntä

- Tyyppihyväksyntämenettely perustuu ympäristöministeriön antamiin eri rakennustuotteita koskeviin asetuksiin.
- Päätös, jolla osoitetaan, että rakennustuote ominaisuuksiensa puolesta täyttää sille säädetyt olennaiset tekniset vaatimukset valmistajan ilmoittamassa käyttötarkoituksessa.
- Tyyppihyväksynnän myöntää ympäristöministeriön valtuuttama tyyppihyväksyntälaitos. Myös ympäristöministeriö voi myöntää tyyppihyväksynnän erityisestä syystä.
- Tyyppihyväksyntä edellyttää laadunvalvonnan varmentamista.

Tiedoksi: Rakennustuotteita koskevat tyyppihyväksyntäasetukset eivät pääosin ole enää voimassa 1.1.2018 alkaen (1/3)

- Vuodenvaihteessa kumoutuvat ne tyyppihyväksyntäasetukset, jotka on annettu aiemman maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 13 §:n nojalla. Helpoin tapa selvittää kumoutuuko tyyppihyväksyntäasetus on tutustua kyseisen asetuksen alussa olevaan johdantolauseeseen.
- Lisäksi on huomioitava, että ennen vuodenvaihdetta myönnetyt tuotehyväksyntälain mukaiset sertifikaatit eivät ole välttämättä totutusti linjassa uusien rakentamisen teknisten vaatimusten kanssa niihin siirryttäessä. Rakennusvalvontaviranomainen arvioi myönnettyjen sertifikaattien riittävyyden – esimerkiksi miltä osin ennen vuodenvaihetta 2017-2018 annetut tyyppihyväksyntäpäätökset vastaavat uusia olennaisia teknisiä vaatimuksia.
- Viimeisetkin osat rakentamisen teknisistä määräyksistä on notifioidussa. Näidenkin asetusluonnosten perusteella on nähtävissä, että vaatimustasot eivät merkittävästi muutu nykytasoon verrattuna. Tämä todettakoon toki sillä varauksella, ettei esimerkiksi rakennustuotteiden markkina- ja valvonnassa tule esille puutteita.

Tiedoksi: Rakennustuotteita koskevat tyyppihyväksyntäasetukset eivät pääosin ole enää voimassa 1.1.2018 alkaen (2/3)

- Rakennusvalvontaviranomaiset joutuvat tilanteeseen, jossa rakennustuotteella, kuten esimerkiksi vesikalusteella on voimassa oleva tyyppihyväksyntä, joka ei enää perustukaan voimassa olevaan lainsäädäntöön. Näihin tyyppihyväksyntöihin suhtaudutaan rakennusvalvonnassa kuin luotettavaan vapaaehtoiseen sertifikaattiin.
- Kyseessä on lähtökohtaisesti rakennuspaikkakohtainen varmentaminen. Onkin huomioitava, että rakennusvalvonta voi kuitenkin tiettyjen ehtojen täytyessä pyytää varmentamaan ja osoittamaan tuotteen kelpoisuuden. Kyseessä on rakennuspaikkakohtainen varmentaminen, josta koituvista kuluista vastaa rakennushankkeeseen ryhtyvä.
- Toimijoiden on otettava edellä esitetty huomioon, jottei asia tule yllätyksenä tilanteissa, joissa on vastaanotettu tyyppihyväksyntäpäätös juuri ennen itse asetuksen kumoutumista ja siirtymistä uusiin rakentamisen teknisiin määräyksiin. Asiasta on pyritty laajasti tiedottamaan.

Tiedoksi: Rakennustuotteita koskevat tyyppihyväksyntäasetukset eivät pääosin ole enää voimassa 1.1.2018 alkaen (3/3)

- Tarkoituksenmukaisena on pidettävä, että esimerkiksi jo myönnettyjä tyyppihyväksyntäpäätöksiä olisi pystyttävä käyttämään mahdollisimman täysimääräisesti kelpoisuuden todentamisessa.
- Vuoden vaihteessa tyyppihyväksyntäasetukset kumoutuvat, mutta niiden perusteella annetut tyyppihyväksynnät jäävät voimaan määräaikansa loppuun saakka. Tyyppihyväksyntä on voimassa kuitenkin enintään viisi vuotta kerrallaan.
- Pääosalla laadunvalvonnan varmentajista on saatu pätevyudet uusittua ennen tyyppihyväksyntäasetusten kumoutumista. Täten laadunvalvonnan varmentajia on käytettävissä myös ennen vuoden vaihdetta myönnettyjen tyyppihyväksyntäpäätösten osalta. Tyyppihyväksynnän edellytyksenä on lain mukaan laadunvalvonnan varmentaminen.

Ympäristöministeriön alustava aikataulu tyyppihyväksyntäasetusten valmistelulle

- Tulevassa annetaan erillisinä rakennustuoteryhmiä koskevat olennaiset tekniset vaatimukset ja tyyppihyväksyntäasetukset. Erottelu on tärkeää jo siitä syystä, että olennaiset tekniset vaatimukset ovat pakollisia ja tuotehyväksynät ovat puolestaan vapaaehtoisia. Muidenkin menetelmien (myös muiden maiden sertifikaattien) käyttö tulee olla aidosti mahdollista kelpoisuuden todentamisessa.
- Ympäristöministeriö valmistelee asetuksia parhaillaan vesi- ja viemäri-laitteistoihin kuuluville tuoteryhmille . Ensimmäisinä annettaneen PEX-putkia ja joustavia kytkentäputkia koskevat asetukset. Kyseiset putket ovat tavanomaisimpia kiinteistöihin nykyään asennettavia vesijohtoja. Loput asetukset kahdessa eri vaiheessa: keväällä 2018 ja syksyllä 2018.
- Lisätietoa mm. aikataulusta ja tuoteryhmistä [verkkouutisesta](#) (12.9.2017).

Varmennustodistus (1/2)

- Varmennustodistus tarjoaa tyyppi hyväksyntää hallinnollisesti kevyemmän menettelyn rakennustuotteen hyväksymiselle.
- Varmennustodistus on päätös, jolla osoitetaan, että rakennustuote ominaisuuksiensa puolesta täyttää sille säädetyt olennaiset tekniset vaatimukset valmistajan ilmoittamassa käyttötarkoituksessa. Varmennustodistuksen myöntää ympäristöministeriön hyväksymä hyväksytty toimielin.
- Varmennustodistus edellyttää valmistajan suorittamaa tuotannon aikaista omaa laadunvalvontaa ja laadunvalvonnan varmentamista.
- Hyväksytty toimielin päättää varmennustodistuksessa annettavista tiedoista tuote- tai tuoteryhmäkohtaisesti. Ympäristöministeriö julkaisee yhtenäiset arviointiperusteet tuoteryhmille. Arviointiperusteet ovat alan laatimia.
- Hyväksytty toimielin antaa varmennustodistuksen joko tuotteen valmistuksen jatkuvan varmentamisen tai toimituseräkohtaisen näytetarkastuksen perusteella.

Varmennustodistus (2/2)

- Myös varmennustodistuksia koskee sama problematiikka kuin tyyppihyväksyntäpäätöksiä. Eli myönnettyt varmennustodistukset eivät ole välttämättä linjassa uusien rakentamisen teknisien vaatimusten ja tulevassa annettavien tuotekohtaisten vaatimusten kanssa.
- Rakennusvalvontaviranomainen arvioi riittävyden.
- Varmennustodistusten arviointiperusteet tullaan päivittämään siten, että niissä huomioidaan mahdolliset säädännölliset muutokset. Samalla on syytä käydä läpi muut mahdolliset päivittämistarpeet arviointiperusteiden osalta – kehittämistarpeita on tullut runsaasti niin hyväksytyiltä toimielimiltä kuin markkina- ja valvonnalta. Tämä työ on suunniteltu aloitettavaksi keväällä 2018.

Valmistuksen laadunvalvonta

- Valmistaja voi osoittaa ylläpitämällään tehtaan sisäisellä laadunvalvontajärjestelmällä, että rakennustuote ominaisuuksiensa puolesta täyttää sille säädetyt olennaiset tekniset vaatimukset valmistajan ilmoittamassa käyttötarkoituksessa.
- Laadunvalvonnan varmentaja varmentaa tuotannon sisäisen laadunvalvontajärjestelmän.
- Rakennustuotteen kelpoisuus todetaan valmistuksen laadunvalvonnalla, jos rakennustuotteen kelpoisuutta ei voida osoittaa tyyppihyväksynnällä tai varmennustodistuksella.
- Ympäristöministeriö hyväksyy laadunvalvonnan varmentajat.

Rakennuspaikkakohtainen varmentaminen

- Rakennuspaikkakohtainen varmentaminen tarjoaa rakennusvalvontaviranomaisille mahdollisuuden varmistaa, että rakennustuote on turvallinen ja soveltuu käytettäväksi kyseisessä rakennuksessa.
- Rakennusvalvontaviranomainen voi edellyttää rakennustuotteen varmentamista rakennuspaikkakohtaisesti, jos:
 1. valmistaja ei ole esittänyt millään tavalla rakennustuotteen ominaisuuksia ja
 2. rakennusvalvontaviranomaisella on syytä epäillä, että tuote ei täytä olennaisia teknisiä vaatimuksia.
- Rakennushankkeeseen ryhtyvä vastaa kustannuksista.
- Vastuu rakennustuotteen kelpoisuudesta on viime kädessä hankkeeseen ryhtyvällä.

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Lisätietoja

www.ym.fi

http://www.ym.fi/fi-FI/Maankaytto_ja_rakentaminen/Rakentamisen_ohjaus/Rakennustuotteiden_tuotehyvaksynta